

ճառաւայելու իրական միջոցներն, եթէ կրօնական և ընկերային նախապաշարումներն ջանաք փարատել նախ ձեռք և ապա այլոց մէջ, եթէ անխնայ և բարեկարգ աշխատութեամբ ուսանիք գանադանել Պատմութիւն և Վիպասանութիւն, եթէ ձեռքէ շատ մեծ և շատ բարձր ազգերու նկատմամբ վարժուիք քիչ մ'աւելի բարեկիրթ լինու գործածել, եթէ ջանաք ըմբռնել մեծութիւնն պատասխանութեան որ կը ծանրանայ անոնց վրայ որք երկրի մը ապագայն կը պատրաստեն, եթէ համոզուիք միանգամ ընդ միշտ թէ անբաղդատելի կերպով աւելի եղբւնական է հոգիներն սպաննել քան մարմիններն, եթէ հասկնաք վերջապէս թէ ճշմարտութիւնն ազգերը կը բարձրացնէ, կ'երջանկացնէ, ստուգութիւնն կը նստասացնէ, եղիկի և թշուառ կ'ընէ զանոնք... Ահա խրատ մը որ առատել քան երբեք հարկաւոր է և գործնական:

4 Յունիս 1898

Ն. Գ. Վ. ՓԱՓԱՋԱՆՆ

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ

ՄԻՈՒԹԱՐԵԱՆՆՅ ՎԱՐՄԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱՐԱՆԻ ԹԵՄԱՆ ԶԱՆԴԻՍՐ

Երէկ ընտիր բազմութիւն մը ներկայ էր այս Դպրոցական հանդիսին, յորում կը տեսնուէին յարգելի եկեղեցականներ եւ աշխային կարեւոր դեմքեր: Ամեն Գերբըջ. Տ. Ազգերեան Կաթողիկոս-Պատրիարքն բանար պատճառով մը համար բացակայ զբաղուելով իւր սեղը կը նախագահէր Կ-Պատրիարքական Փոխանորդն Արճ. Արքիպիսկոպոսը: Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Հիւպատոսն իւր ներկայութեամբ կը քաջալերէր վարժարանին աշակերտները: Հանդիսավայրը գեղեցիկ կերպով զարդարուած, եւ հրաշքերուց, երաժշտաց եւ թատրոնի ներկայացումն համար յատուկ տեղեր պատրաստուած էր: Որոշեալ ժամուն հանդէսն ընդունեցաւ Համալսելիք քննիչը, որ երաժշտական խումբ մը նուագեց. աշակերտք եւս Աւստրիական երգ մը եւ ալ քանի մը կտոր եղանակներ կրգեցին դաշնակի ձայնակցութեամբ:

Գեր, թիւոյեան վրէժն գերմաներէն խօսք մը ուղղեց Հիւպատոսին, եւ յետոյ Պ. Տէօյիւնեան ֆրանսերէն եւ Քիթապ-ճեան տաճկերէն լեզուներով ճառեր արաստանցին: Աշակերտներէ ոմանք երկու կատակերգութիւն ներկայեցուցին՝ փաստաբանք եւ Սպարէնի Պարկն՝ առաջինն ֆրանսերէն, երկրորդն տաճկերէն, որ շատ աւելի յաջողեցաւ:

Նոսի Պարպեալաքախութեանց, մէջ լնչապէս թատերգութեանց, Պ. Տէօյիւնեան եւ Քիթապ-ճեան ամսնէն աւելի մրցանակներու արժանացան:

Հանդէսն փակուեցաւ Համալսելի քայլերգովն եւ այս միջոցին ներկայից պաղպաղակ եւ զովացուցիչ ըմպելիք բախուեցաւ:

Եւսի միւլքերէնէն Լօստիլ լիազարմարընա թէվտի զընման Գորը Եւզինէ Բէքմէզ-եանըն ըրեստէթի, վէ 7 նէֆէր մուալիմէ Գորըարըն մուալէնէթի նազտիկէլէրի իւլ իտարէ զընման իշպու Ս. Աննա մէքթէ-պինին պու սէնէ իշին մէվճուտ թալէպէ-լէրի 65ի միւթէճալիզ պուլունուզու հալ-տէ, թէվզիլի միւլքեալթա տախիլ օլան զըզ շակիթուլէրին ճիւմէսի՝ քէնտի չաղ վէ իսթիտաուարը տալիքսինտէ, կէրէք մէզ-հէպճէ, կէրէք հիւանի ախլէադճա, վէ էլ հիւանէլէրինճէ, վէ էրմէնիճէ վէ Քրաննադ-ճա իսանլարըլա թէտրիս զընման պիւ-ճիւմէ տէրսլէրտէ իպրազը դայիթ վէ ա-սարը թահաթի իթմիշ օլարազ, շահէսթէ օլ-տըզլարը միւլքեալթալարա նայիլ օլմուշ-լար տըր:

Իշպու զէնէթին քիւշտընա էվվէլա Համալսելի Մարը իւլ պէտ վէ միւլալը-րէթ իսթիլիշ օլմուլէ, 15 դատար զըզլար վէլիի նիլմէթի պիւլինէթիմիզ Զաթը հազ-րէթի Բատիլահինին էլաաֆը ճէմիլէի Միւլքեանէլէրինի միւլքեալմիլն պիւլ չիլիլի կիւլտէ թէզպիլի պիւլ սէտալը լէթաֆէթ-տա մէլ, սարը Մարը ալ իւլ ալը մէզքիւ-րըն իւլգամը իւզըն նաղմէաղ օլմուշլար տըր:

Միւլէթիմիլին ֆուգարա վէ էօքմիւզ չօճուզարընըն մէճճանէն հիւանի թալիմ վէ թէրպիլէլէրի ուղղունտա քիւշտա իսթիլիշ օլան Ս. Աննա մէքթէպինին պու իւլ սէնէ-տէ վէ իւլք թէվզիլի միւլքեալթալ րէսմին-տէ կէօրիւլէն սասարը թէրազը մէքթէպի մէքթիւլըն տահա իլէրիտէ, քէնտի դայիլթ վէ իզտաուաթը միւլքէվալիլէլէրինի ախլիզ իլլէմէնէն ֆազիլէ Գորըարըն հիւմէթիլէրի իւլ պիւլէիւք պիւլէիւք սէմիլաթը իսթիլէ-հի միւլմիլ վէ ֆէլիլապ օլմուշլար վարէս-թէի իւլթիպաճ տըր:

Պիւլիւմէ մէքթէպիլէրիմիլին թէվզիլի միւլքեալթալընտա առաթը միւլթահիւնէ-տէն օլտուլմա միւլիլա, պուլունտա տախիլ ըրիւթալ, Կ-Բաթիլիք էֆ. հաղրէթիլէրի թա-րաֆընտան, հիւանի ախլէապա, վէ էլք-լէրտէ պիւլինէ մէվզիլի հանիզ պուլունան զըզլարա միւլքեալթալ վէ հէտիլէի իթթիլ-իսթիլէ թալիսին զընմուշ օլմուլին, իշպու հէտիլէլէրին հիւանի ախլէապա ախտ օլմանը Մարի Տէլլիմէնէնտա ախլ իլլէտիլի կիպի, տէրսլէր իլին օլան հէտիլէ տախիլ Էօթէնի Մէնէվիլէնտա իսթիլէ իթմիշ տիր:

Բուհանի վէ ճիւմանի պիւլ իսթիլ մէ-տուլին վէ սսմիլուն, պիւլ պէ. առաթ դա-տար իսթիլտա իլլէնէն իշպու զէնէթտէն մէմուլէն վէ մէտըրէն մուլթարապաթ իթմիլլէր տիր:

Ս. ՅԱԿՈՐԱՅ ԱՆԿԵԼԱՆՈՅ

Խմբագիր Տէր,

Հոգաբարձութիւնս կը խնդրէ որ բա-րենաճիք Ձեր պատուական թերթին միջոցաւ հրատարակել, Զատիկ Ս. Տօնին առ-թիւ ի նպատակ ննկեանոցիս հանդանակութեան մասնակցող նուիրատուաց անուն-ներն ու նուէրները, ընդունելով կանխա-պէս մեր ջերմագին շնորհակալութիւնն:

Բանկալթի, 22 յունիս 1898

Հոգաբարձութիւն

Մեծ. Տեարք եւ Տիկնայք	
Դատարանի Յովաննէս Էֆէնտի	108
Ալթըրարմազեան Սահակ	54
Իւթիւնեան Օնիկ	54
Մարմարեան Տօքթօր Յակոբ	47 50
Խնճիճեան եւ Որդիք	40
Սէրվիճէն	40
Բանճիկեան Հ. Գէորգ Վրդ.	20
Արնամեան Դաւիթ	20
Հիւսարեան Պարոյր	20
Դաւրպեան Երանուհի Տիկին	5
Թալէնեան Արմենակ	5
Մարմարեան Արթին	5
Մարմարեան Մարտ	5
Քէրէքեան Գէորգ	5
428 50	
Նախընթաց հրատարակութեանց 18914	
Համադրուած Զատիկեան փակ-եալ հանդանակութեան	19342 50

Ա.ԶԳ.ԱՅԻՆ

Էրմէնի բաթրիկի Սման. Օրմանեան Սըր-բազան հաղրէթիլէրի տիւն առլիկէ նաղըր հաղրէթիլէրին հօնաղընտ աղիմէթիւ, միւ-շարիլէն իւլ կէօրիւլմիւլ տիր:

Ն. Խայիլ սէնէլէրտէն պէրու քէմալը իս-թիլտա լէ իսթիլաւմէթիւ Սէլահիք վիլահէ-թի Տիւհուլը ում

ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԱՏՈՐՆ

5

Մասամբ ար Լափարտ պիր քննարկում ա-
լուպ, գալէմինի միւրեքքէպ հողագործնա-
պաթըրաւ, վէ հէր պիր քէլիմէնին տէրէ-
նէսինի միւրեքքէպ վէ հէր պիր հիւմէնին
էնէմիմէնիմին միւրեքքէպ խալէք, ալէս-
թէ սուրէթաւ հաղարտապաշարաւ Հասը-
լը բէք ուղուս օլմահան մէքթուպուս թէլէ-
լիֆի իւլին պիր սասաթա հաղարտ վաղըթ կէ-
չիքաւի

Գոնթէմ' պու մէքթուպու հաղարտ պի-
թիւրաթաւն սոնրա թէքթար օղուսու, վէ
ալէնէթիլ պիր թէպէսիւմ աստաղարընը
պուրուշաղարտաղուս իրպի, կէօղէրինտէ տէ
ղարապ պիր քարապաղա հուսուլէ կէլաի
Պատէնու քննարկում տիրաւ, վէ պիր զարֆ
ալէնուսինէ գոնուպ, միւրի մախուսուլա
մէօնիւրլիթիքաւն սոնրա, իւղէրինտէ աստէս
օլաւազ, «Միւրալ գոնթ Ժօրթ տը Լափարտ»
իւլիմի հաղարտ

Մէքաղաւթ, իւլապ մէքթուպու պիր թա-
րաֆտա հիւթ իւլէ, պիր գանաթէ իւղէրինտէ
ուղաւաղաղ, կէօղէրինտէ գարաթը: Աննազ
ուղաւաղաղ տիրաւէնիւրաղարտ: Պիր արա
գարաւաւ: Հալընաղալէ, գոնթէմ' «կիրիմիդ»
տէլաի

Գարուսու չալան իւղալէթիւր օլուպ, Ամ-
պիկիւ թէպթուսուսուս պէնուսար օլուս-
նուս պիւթիմին կէթիւրիմ իւրի: Գոնթէմ
պիրիմ յաղարտաւ սոնրա, պէսլէմիս Ան-
թուսնէթի չաղըրալ

Պէն' աղաւթ թաւալընը մատամ տը
Բիւթիւր խանէթաւտէ իւթէնէթիւմ, վէ անտէն
թէպթուս կիւթէնէթիւմ... իւրի գոնու պիր
Ֆիւթիւր իւթիւրիմէք իւթէրիմ, չիւնքի օ-
թուրաւալալ օլմ' կէօղէ կէօրիւնիւր եէր-
տէ ալէնի տիր, ալէտի

Մատամ սասաթ գալաւա' տիւրալ չը-
քաւազ տըր

Շիւթի սասաթ տէօրթ տիր, սասաթ
պէլաւէ կիւթէնէթիւմ

Սասաթ պէլէ չարաթէք գալարազ Մար-
սէլ տը Լափարտ հաղար օլուպ

Պատա պիր արապա կէթիւրին, ալէնի
էմր վէրաի

Նալընը գալընաւ, սոլ գոլուսա պիր
պիւթէրէ կէլիւրի, վէ մէքթուպու հիւթ
իթիւրի հիւրաւն ալըպ, զէպէրինտէ տարէ-
սինէ կիթիւր

Խանէ սասիպի զալապէթ իւթէրիւտէն
պէրու, մէքթուր տարիւնէ քիմա կիրմի
օլմաւալ, գանաւալար գաւալար իւրի

Իմոթ Մարսէլ, սալքի գարաւալը իւլին-
տէ պուրուսուս իւթ տէ, օտանըն օրթաւը-
նա գոնուլ օլան հաղարտանէն տօղրու

Իւթէրէնէպիւրի, վէ էլիւնէք մէքթուպու,
կէօղէ կէօրիւնիւր սուրէթաւ պուրուս իւ-
ղէրինտէ գոյտու

Պատէնու քէնտի տարիւրիւտէն ալմէթլէ,
օ սասալա Նանթ չէօրիւտէն կէլմի օլան
մէքթուպուս գարֆընը գաստէն խալընը
իւթիւրինտէ պրաղար, վէ քէնտիւր աղաղեա
էնիւպ, էվին սօգաղ գարուսու էնիւնտէ
պէլէմէքտէ օլան քիւրա արապաւաղարաւ

Քիւպ օլուս, վէ գաւաւա գաստար քէնտի-
նէ իւթաղաթ իւթիւր օլան գաւաւաւաւաւ
իւթիւրիւտէն իւլին, էիւնէք սէսլէ

Պուլար Համաւաւա կէ Նիւմէր օ,
տէլաի արապաւաղարաւ

Պու. աստէս' մատամ տը Բիւթիւր իւ-
նէսի իւրի

Արապա հարէքթլէ պալաւալ

6

Ձիւթ իթիւրիմիւ պալըզէ Իթի սասաթ
գարֆընտա պիր միւրապալալ թուրալ

մատա մէսլէսինի թէպիթ իթմէքտէ տիր:
Պու մատալարն 600 դր. տան աղաղ օլ-
մահանաղը իւլիւրիւր տիր: Մէքթուր մէք-
քիւրէն, պաղը պիւթիւր մէքթուրալ մա-
ալարընը մէքթուրիւթլէրիւթ միւթիւնա-
սիւպ պիր ալէնէնէ իւլաղը մատաւսի տա-
իւր թէլէքքիւր օլուսուպաւ տըր

Պատալ Գոնթի' Գրալընա մէքթլէսի-
նի լաղլա գարալ վէրմիւր տիր

Շարք տէմիր հոլարը թանկիւրաթը-
նա իսաղլէթ իւլին իւթալիւթէլէրին թէլէ-
սիւթիւր իւլին վէլիւրին էիւղաւէ 50/ին 75 է
էսիւթ 77 է իւլաղընա տալիւ վիւլինտա
աղա օլուսան հիւսալարաւ գոնթիւրնը
թէպիւթ իթիւրի թէլէքիւթ կէլին կիւր Տիւ-
էտընը ուսուսիւթէ մէքթուրիւտէ մէքթլէ միւ-
գալէրիւթէ պուսուլալ տուր

Վալիւթիւթի նամ քարապաղ գրուաղէօ-
րիւ Հալիւթա կէմիւր տիր

Ուն Նիլի' Պուլար մէքթլէպ թալէ-
պիւր պա իրաւալի ալէնի մէքթուրին Մէք-
թէպի Սուլիմիւթէնէ գապուլ իւթիւրիւթէ
տիր

Շուրաւ հիւթիւթի' Տէրիսաւալթ
Նուսան մէքթուրիւթէ պիր ալմալէ միւր-
թէր թալիւթին իւլին Պաղը Ալի իւլէ մուխա-
պիւթէն կիրմիւր տիր

Սամիլալ մէքթլէսի ճէպիւր Մ. Սի-
րաւա' սեպալ իւ Նիւրալընտա չէօրիւթէ
կէլէնէք տիր

Իւսիւսա մէքթուրիւթին Չարթօղէ
նամ մուսլէթ վաղարու' 2-3 կիւր թալիւթէ
իւրա իթմէք իւլին Մարաւա տէնիւթինէ
կիթիւրի տիր

Պաղը միւրալի' Ֆէվէլէտէ իւլին
մէքթուրի միւթիւր գարապալա Պալիւթ Նէ-
ղարիւթինէ 40,000 իւրա վէրիւթէնէք տիր

Կիրիւթտէ սասալ ու ինթիւրալին ի-
նաւէ իւլիւթի օլուսուլուս' ալիւրալար
հիւթիւթիւթիւթին պիւթիւրիւթէր տիր

Կիրիւթ մէքթուր ուսուսիւթի կէլէնէք հաթ-
իւ ալիւրալար իւրապաղարտա իւթիւրիւթէ
տալիւթ օլուսուլալ տուր

Չըքան գը իւլիւթ չէօրիւթիւթէ քէօ-
միւր մուղաղաղալ չէքթլէմէք իւլալէ քէօ-
միւրալալ ալընալ քնաթիւթի թուսուսուս
լաղլընա վէ հալընը քէօմիւրիւթ թալիւթ
իւթիւթէնէք օտուսուս օլման վէրիւթի մա-
ղալընտա պընալ հիւթիւթէ 5 թէսլին իւլ-
գաւաղա Շուրալ տէվէթիւթէ գարալ վէրիւ-
թիւր տիր

Պապահա վէրիւթիւթին պիւթիւթէ գըս-
մը' էնալիւթին հալի վաղթիւթը արաւաղալ օ-
լուսուսալ ալիւր օլուսուլալ իւթիւթէ-
լէ, Մալիւթ Նէքալիւթիւթի, պու կիւլիւթիւթէ
պօրիւթիւթին թալիւթ օլուսուսալ իւթալ
իւթիւթէնէք էմր իւլէմիւր տիր

Թէրաւալալ ինչա իւթիւթէքտէ օլան
հաղալ մէքթուրիւթին ինչալալընա կէրմի
վէրալէք իւլին Պալիւթիւթէ Նէքալիւթիւթէ
էվալիւթի չէպիւթիւթէ իւլէմիւր տիր

Չըքան չարալիւթի կիւթիւթ Սէլանիւթ-
տէն 3 տալիւթ իւլաղաղալ պիր չիթիւթիւթէ է-
ղընա կիրիւթէք, 6 Նիլիւթ քէօլիւթ թէլէթ
իւթիւթիւթէ տ

